

Plaský klášter v souvislostech

The Plasy monastery in context / Das Kloster Plasy im Kontext

CALL FOR PAPERS

KLÁŠTER PLASY
PLASY MONASTERY
KLOSTER PLASY
11-13/9/2025

MUZEUM & GALERIE
SEVERNÍHO PLZEŇSKA
MARIANSKA
TÝNICE

Plaský klášter v souvislostech

Dovolujeme si Vás tímto pozvat na konferenci,
která se uskuteční ve dnech **11. - 13. září 2025** v Centru stavitelského dědictví v Plasích.

Konferenci pořádá Národní památkový ústav, Muzeum a galerie severního Plzeňska v Mariánské Týnici, p.o.
a Národní technické muzeum - Centrum stavitelského dědictví.

Mezinárodní odborná konference reflektující aktuální poznání, vývoj kláštera a jeho zasažení do evropského kontextu.

Klášter Plasy na severním Plzeňsku je z hlediska historického bádání pevně ukotven v české historiografii, stavebních, uměleckých a duchovních dějinách. V roce 2025 uplyne 880 let od příchodu prvních cisterciáků do plaského údolí řeky Střely. Tato událost je tradičně připomínána prostřednictvím odborné konference, která shrnuje především nové poznatky za uplynulou dekádu.

Posledních deset let se v plaském klášteře neslo ve znamení pokračující intenzivní památkové obnovy, výzkumů a nových zjištění, které se ve značné míře rovněž dařilo prezentovat publikační i expoziční formou. Uplynulé desetiletí bylo zároveň úspěšné v navracení plaského kláštera na mapu Evropy. Jednak prostřednictvím rehabilitace vybraných klášterních budov a s tím související znovuotevření tématu Metternichů v regionálních i mezinárodních souvislostech, ale zejména díky prohloubení poznávání

a prezentaci cisterciácké klášterní krajiny (Cisterscapes), která v roce 2024 získala prestižní evropské označení European Heritage Label. Kromě jiného má právě toto evropské ukotvení připravovaná odborná konference reprezentovat, a to reflexí domácího i zahraničního výzkumu.

Konference je koncipována jako interdisciplinární a měla by se stát platformou pro výměnu odborných poznatků z různých badatelských oborů. Časové zaměření přitom není omezeno pouze na dobu, kdy stavby sloužily monastickým účelům, ale pozornost bude věnována rovněž životu areálu v "poklášterním období", jako Metternichovské rezidenci i jako prezentované památce. Pojednáno by mělo být rovněž téma aktivního formování širšího prostoru, do kterého je klášter zasažen, a to jak po stránce vytváření kulturní krajiny, tak i po stránce sociálně-ekonomické. Pojmeme "klášter" je míněn prostor vymezený nejen samotným stavebním areálem, ale celým bývalým klášterním panstvím, jeho dějiny v před a poklášterní době a rovněž zdejší lidské / mnišské společenství.

Konferenční příspěvky by měly směřovat do tří hlavních tematických bloků:

“Klášter a jeho stavby”

Zahrnuje nová stavebně historická a archeologická zjištění. Výzkum umělecké a umělecko-historické výbavy interiérů i exteriérů jednotlivých klášterních budov, a to v kontextu evropského umění, architektury a duchovních dějin. Metody a metodologie památkové obnovy a restaurování na příkladu obnovy kláštera Plasy (např. kostela Nanebevzetí Panny Marie, kostela sv. Václava, bývalé prelatury, budovy sýpek, opatské zahrady a ambiových chodeb s altánem, ...).

“Klášter a jeho lidé”

Zahrnuje všechny etapy vývoje plaského kláštera od doby předklášterní až po 21. století z pohledu člověka a stop jeho činnosti v širším okruhu kláštera, a to včetně vytváření souvisejících vztahů, vazeb apod. (osobnosti, členové řádu, kontakty, vrchnostenská správa, Metternichové, mezinárodní vazby, každodennost).

“Klášter a jeho krajina”

Zahrnuje výzkum širších vztahů kláštera a jejich vlivu na utváření krajiny, krajinných celků a dominant, resp. vlivu na utváření hospodářské a technologické základny země/regionu od středověku po současnost (fenomén klášterní cisterciácké krajiny, projekt Cister-scapes - Cistercian landscapes connecting

Europe, zakládání a rušení vsí, vrchnostenská správa, hospodářské dvory, duchovní rozměr krajiny, vnímání krajiny člověkem, budoucnost cisterciácké krajiny apod.).

Délka jednotlivých příspěvků: 20 min.

Projednávaná témata lze prezentovat rovněž formou posterů. Z důvodů technické přípravy prosíme o jejich nahlášení předem.

Anotace příspěvků v rozsahu do 1.000 znaků a stručné CV (či webový odkaz na něj) prosím zasílejte **do 30. 4. 2025** na e-mailovou adresu: plasy2025@seznam.cz.

O výběru příspěvku a zařazení do příslušného konferenčního bloku budou účastníci vyrozuměni do 18. května 2025. Konference je koncipována jako mezinárodní, zahraniční příspěvky a diskuze budou tlumočeny.

Konferenční příspěvky budou publikovány v konferenčním sborníku. Uzávěrka písemných příspěvků je 30. 10. 2025.

Poslední konferenční den (sobota) je vyhrazen pro odborné exkurze.

Více informací o konferenci na:
www.klaster-plasy.cz a www.marianskatynice.cz
a konferenčním e-mailu: plasy2025@seznam.cz

The Plasy Monastery in Context

The National Heritage Institute, the Museum and Gallery of the Northern Pilsen Region in Mariánská Týnice, and the Centre of Building Heritage of the National Technical Museum are delighted to invite you to attend the conference *The Plasy Monastery in Context*, which will be held from September 11 to 13, 2025, in the Centre of Building Heritage in Plasy.

An international academic conference reflecting the current research and historical development of the monastery and its placement in the European context.

In terms of historical research, the Plasy Monastery is firmly anchored in Czech historiography, architectural, artistic and spiritual history. In 2025, 880 years will have passed since the arrival of the first Cistercians in the valley of the Střela River. This event is traditionally commemorated through an academic conference, which mainly summarizes the findings of the past decade.

The last ten years in the monastery have been marked by continued intensive monument restoration, research and new findings, which have also been presented in the form of publications and exhibitions. The past decade has also been successful in putting the Plasy Monastery back on the map of Europe. Firstly, through the rehabilitation of selected monastery buildings and the associated reopening of the Metternich theme in regional and international contexts, but above all through the deepening of knowledge about the Cistercian monastic landscape (Cisterciacapes) and its presentation. The Cistercian monastic landscape was awarded the prestigious

European Heritage Label in 2024. The forthcoming conference is primarily intended to represent this European anchorage by reflecting on both domestic and international research.

The conference is conceived to be interdisciplinary and should therefore become a platform for the exchange of expertise from different research areas. The temporal focus is not limited to the time when the buildings served monastic purposes. Attention will also be paid to the life of the complex in the post-monastic period, as a Metternich residence and as a presented monument. The active shaping of the wider space in which the monastery is embedded, both in terms of creating a cultural landscape and in terms of socioeconomics, should also be discussed. The term monastery is used to refer not only to the complex of buildings, but to the entire former monastic estate, its history in the pre- and post-monastic times, and the local community.

Conference papers should be directed to three main thematic blocks:

„The monastery and its buildings“

It includes new constructionally historic and archaeological findings. Research on the artistic and art-historical fixtures, equipment and furnishing of interiors and exteriors of individual monastery buildings in the context of European art, architecture and spiritual history. Methods and methodologies of monument restoration on the example of the restoration of the Plasy monastery (e.g. the Church of the Assumption of the Virgin Mary, the Church of St. Wenceslas, the former prelatore, the granary building, the prelatore garden and the ambit corridors with the gazebo...).

„The monastery and its people“

It includes all stages of the development of the Plasy monastery from the pre-monastic period to the 21st century from the perspective of people and the traces of their activity in the wider monastic circle, including the creation of relationships, ties, etc. (Personalities, members of the order, contacts, noble administration, the Metternichs, international ties, everyday life).

„The monastery and its landscape“

It includes research on the wider relations of the monastery and their influence on the formation of the landscape, landscape units and landmarks, the influence on the formation of the economic and technological base of the country / region from the Middle Ages to the present (the phenomenon of the Cistercian monastic landscape, the Cisterscapes project – Cistercian landscapes

connecting Europe, the establishment and dissolution of villages, the administration of the superiors, farmyards, the spiritual dimension of the landscape, human perception of the landscape, the future of the Cistercian landscape, etc.).

Length of individual contributions: 20 min.

The discussed topics can also be presented in the form of posters. For the reason of technical preparation, we wish to be informed about their use in advance.

Please send an abstract of your paper in the maximum range of 1,000 characters and a brief CV (or a web link to it) by 30/4/2025 to the email address: plasy2025@seznam.cz. Participants will be notified about the selection of the paper and its inclusion in the relevant conference block by 18/5/2025. The conference is international, foreign papers and discussions will be interpreted.

Conference papers will be published in the proceedings of the same name. The deadline for submitting written contributions is 30/10/2025.

The last conference day (Saturday) is reserved for professional excursions.

More information about the conference at:
www.klaster-plasy.cz, www.marianskatynice.cz
and the conference e-mail:
plasy2025@seznam.cz

Das Kloster Plasy (Plass) im Kontext

Das Nationalinstitut für Denkmalpflege, das Museum und die Galerie der Region Pilsen Nord in Mariánská Týnice (Maria Teinitz) sowie das Nationale Technische Museum - Zentrum für das bauliche Erbe laden Sie herzlich zur Konferenz „Das Kloster Plasy (Plass) im Kontext“ ein, die am 11. und 13. September 2025 in den Räumlichkeiten des Zentrums für das bauliche Erbe in Plasy stattfinden wird.

Internationale Fachkonferenz, zur Reflexion der Entwicklung des Klosters und seiner Einbettung in den europäischen Kontext.

Das Kloster Plasy ist fest in der tschechischen Historiografie sowie in der Bau-, Kunst- und Geistesforschung verankert. Im Jahr 2025 sind es 880 Jahre seit der Ankunft der ersten Zisterzienser im Tal des Flusses Střela (Schnella). Dieses Ereignis wird traditionell durch eine Fachkonferenz gewürdigt, die vor allem die neuen Erkenntnisse des letzten Jahrzehnts zusammenfasst.

In den letzten zehn Jahren stand das Kloster Plasy im Zeichen einer fortlaufenden intensiven Restaurierung und damit verbundenen Forschungsarbeiten sowie neuen Erkenntnissen, die in erheblichem Maße auch in Form von Publikationen und Ausstellungen präsentiert wurden. Das vergangene Jahrzehnt war zudem erfolgreich in der Rückkehr des Klosters Plasy auf die europäische Landkarte. Dies geschah einerseits durch die Rehabilitation ausgewählter Klostergebäude und die damit verbundene Wiederaufnahme des Themas Familie Metternich in regionalen und internationalen Zusammenhängen, andererseits insbesondere durch die Vertiefung des Wissens und die Präsentation der Zisterzienser-Kloster-

landschaft (Cisterscapes), die im Jahr 2024 das prestigeträchtige europäische Siegel „European Heritage Label“ erhielt. Unter anderem soll die bevorstehende Fachkonferenz genau dieses europäische Fundament repräsentieren, indem sie sowohl die nationalen als auch die internationalen Forschungsarbeiten reflektiert.

Die Konferenz ist interdisziplinär konzipiert und soll eine Plattform für den Austausch fachlicher Erkenntnisse aus verschiedenen Forschungsbereichen bieten. Dabei ist der zeitliche Fokus nicht nur auf die Periode beschränkt, in der die Gebäude monastischen Zwecken dienten. Auch das Leben des Areals in der „postmonastischen Phase“ wird behandelt, sowohl als Residenz der Familie Metternich als auch als präsentiertes Denkmal. Ebenfalls behandelt werden soll das Thema der aktiven Gestaltung des weiteren Raumes, in den das Kloster eingebettet ist, sowohl in Bezug auf die Schaffung einer Kulturlandschaft als auch in sozialökonomischer Hinsicht. Der Begriff „Kloster“ bezieht sich nicht nur auf das Bauareal selbst, sondern umfasst tatsächlich den gesamte ehemalige Klosterbesitz, seine Geschichte in der Vor- und Postklosterzeit sowie die dort ansässige menschliche Gemeinschaft.

Die Konferenzbeiträge sollten sich auf drei Hauptthemenblöcke konzentrieren:

„Das Kloster und seine Bauten“

Der Themenblock umfasst neue bauhistorische und archäologische Erkenntnisse. Der Forschungsschwerpunkt liegt auf der kunst- und kunsthistorischen Ausstattung der Innen- und Außenräume der einzelnen Klostergebäude, und zwar im Kontext der europäischen Kunst, Architektur und Geistesgeschichte. Zudem werden die Methoden und Methodologien der Denkmalrenovierung und -restaurierung am Beispiel der Restaurierung des Klosters Plasy behandelt (z. B. der Kirche Mariä Himmelfahrt, der Kirche St. Wenzel, der ehemaligen Prälatur, des Speichers, des Abtsgartens, der Kreuzgänge mit Pavillon usw.)

„Das Kloster und seine Menschen“

Der Themenblock umfasst alle Entwicklungsphasen des Klosters Plasy von der vorklösterlichen Zeit bis zum 21. Jahrhundert aus der Perspektive des Menschen und der Spuren seiner Aktivitäten im weiteren Umfeld des Klosters. Dazu gehört auch die Etablierung damit zusammenhängender Beziehungen und Verbindungen usw. (Persönlichkeiten, Mitglieder des Ordens, Kontakte, Herrschaftsverwaltung, Familie Metternich, internationale Beziehungen, Alltagsleben).

„Das Kloster und seine Landschaft“

Der Themenblock umfasst die Forschung zu den umfassenden Beziehungen des Klosters und deren Einfluss auf die Gestaltung der Landschaft, der Landschaftseinheiten und -dominanten sowie auf die Entwicklung der wirtschaftlichen und technologischen Basis des Landes bzw. der

Region vom Mittelalter bis zur Gegenwart (z. B. das Phänomen der zisterziensischen Klosterlandschaft, das Projekt „Cisterescapes - Cistercian Landscapes Connecting Europe“, die Gründung und Aufhebung von Dörfern, die Herrschaftsverwaltung, die Wirtschaftshöfe, die geistige Dimension der Landschaft, die Wahrnehmung der Landschaft durch den Menschen sowie die Zukunft der zisterziensischen Landschaft usw.).

Dauer der einzelnen Beiträge: 20 Minuten

Die besprochenen Themen können auch in Form von Postern präsentiert werden. Aus technischen Gründen bitten wir um vorherige Anmeldung.

Zusammenfassungen der Beiträge mit maximal 1000 Zeichen und ein kurzes CV (oder einen Link dazu) sind bis zum 30. April 2025 an die E-Mail-Adresse: plasy2025@seznam.cz zu senden. Über die Auswahl des Beitrags und die Zuordnung zu den entsprechenden Konferenzblöcken werden die Teilnehmenden bis zum 18. May 2025 informiert.

Die Konferenz ist international angelegt, ausländische Beiträge und Diskussionen werden übersetzt.

Die Konferenzbeiträge werden in einem gleichnamigen Tagungsband veröffentlicht. Der Einsendeschluss für schriftliche Beiträge ist der 30. Oktober 2025.

Der letzte Konferenztag (Samstag) ist für Fachexkursionen reserviert.

Weitere Informationen zur Konferenz finden Sie unter: www.klaster-plasy.cz und www.marianskatynice.cz sowie unter der Konferenz-E-Mail-Adresse: plasy2025@seznam.cz